

"İşte rahmet seni, ey insan, o Müstağnî-yi Alelîtlak'ın ve Sultan-ı Sermedînin huzuruna çıkarır ve Ona dost yapar ve Ona muhatap eder ve ..." cümlesini devamıyla izah eder misiniz?

"İşte rahmet seni, ey insan, o Müstağnî-yi Alelîtlak'ın ve Sultan-ı Sermedînin huzuruna çıkarır ve Ona dost yapar ve Ona muhatap eder ve sevgili bir abd vaziyetini verir. Fakat nasıl sen güneşe yetişemiyorsun, çok uzaksın, hiçbir cihetle yanaşamıyorsun; fakat güneşin ziyası, güneşin aksini, cilvesini, senin aynan vasıtasıyla senin eline verir. Öyle de o Zât-ı Akdes ve o Şems-i Ezel ve Ebede biz çendan nihayetsiz uzağız, yanaşamayız. Fakat Onun zıya-yı rahmeti Onu bize yakın ediyor."(1)

Normalde insanın kendi gücü, konumu, hakareti itibari ile, Allah'a her anlamda yaklaşması ve muhatap olması imkansızdır. Ama Allah sonsuz şefkat ve merhametinin tecellisi ile insanın seviyesine inip, insanı kendine muhatap, dost hatta Habib yapıyor. Bu Allah'ın insana karşı bir tenezzül-ü rahmetidir.

Biz güneşe çok uzağız; ama güneş ısı ve ışığı itibari ile bize çok yakın, hatta göz bebeğimizin içine kadar girebiliyor. Aynı şekilde insan, maddesi ve hakareti itibari ile Allah'a muhatap olmaktan çok uzak, ama Allah'ın rahmet ve sıfatları bize çok yakındır, ayetin ifadesi ile şah damarımızdan da yakındır.

Yani bu paragrafın özeti; Allah bizi rahmeti ile muhatap almasa idi, biz ona asla muhatap olamazdık.

(1) bk. [Lem'alar, On Dördüncü Lem'a, İkinci Makam.](#)